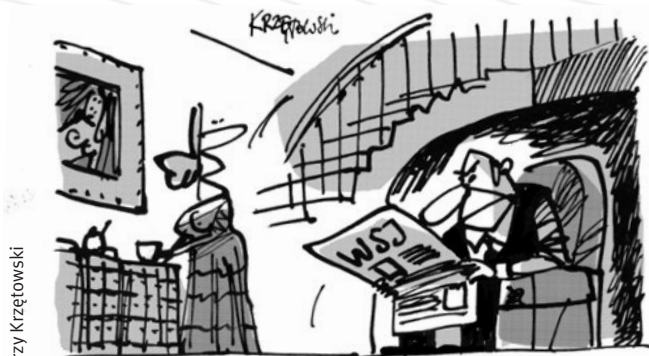

INVESTOR EMERYTALNY

Newsletter dla uczestników PPE z funduszami Investors

Numer 14 / II kwartał 2024 r.

Rys. Jerzy Krzętowski

– Henryku, musisz zaakceptować fakt, że inni też bogacą się na giełdzie!

SŁOWEM WSTĘPU...

Początek 2024 r. upłynął pod znakiem wzrostów na rynkach finansowych, co znalazło odzwierciedlenie również w wycenach funduszy dostępnych w PPE.

Dobre wyniki inwestycji w naturalny sposób budzą w nas pozytywne odczucia. Zmiana, nawet krótkoterminowa, zmienia też nasze emocje. Czy warto się nimi kierować w inwestowaniu? Między innymi o tym piszemy w naszym stałym cyklu „Wszystko co chcielibyście wiedzieć o inwestowaniu”.

W lutym udostępnił Państwu informację o stanie rachunków w PPE. Można ją znaleźć na trwałym nośniku. Informację o tym czym jest trwały nośnik i jak uzyskać do niego dostęp zamieściliśmy na ostatniej stronie kwartalnika.

Zapraszamy do lektury!

NA RYNKACH

- Pierwsze trzy miesiące 2024 roku były udane dla uczestników PPE. W szczególności utrzymał się korzystny trend widoczny w ubiegłym roku na rynkach akcji zarówno w Polsce, jak i USA czy Europie Zachodniej. Największą siłą wykazał się rynek amerykański, którego główny indeks, obrazujący zmiany kursu akcji 500 największych spółek (S&P 500) wzrósł w minionym kwartale o ponad 10%.
- Zwyżki na rynkach akcji wspierane były przez napływające dane gospodarcze świadczące o dobrej sytuacji na rynku pracy oraz poprawie koniunktury w przemyśle. Nie zawiodły też raporty finansowe spółek. W USA, czyli na największym rynku akcji aż 73% firm zaraportowało zyski za 2023 r. wyższe niż szacowali analitycy. Warto pamiętać, że długoterminowo to właśnie wysokość generowanych zysków jest najważniejszym czynnikiem wpływającym na kurs akcji danej spółki.
- Choć wzrost gospodarczy bez wątpienia jest czymś pozytywnym, to w połączeniu z silnym rynkiem pracy może stwarzać otoczenie, w którym dalsze obniżanie inflacji będzie coraz trudniejsze. Z perspektywy rynków finansowych fakt ten najważniejszy jest dla wyceny obligacji skarbowych. Te, po bardzo dobrym 2023 roku, w pierwszym kwartale 2024 złapały zadyszkę i w okresie od grudnia do marca wyszły „na zero”.
- Dla posiadaczy obligacji brak zmian w cenach w pierwszym kwartale 2024 roku rekompensowany jest relatywnie wysoką rentownością (o zależności między rentownością obligacji, a jej ceną piszemy na naszej stronie internetowej w sekcji „Wszystko o inwestowaniu”). Dodatkowo, w przypadku pogorszenia sytuacji gospodarczej, to właśnie obligacje skarbowe powinny zachowywać się najlepiej.
- W końcówce kwartału siłę pokazało również złoto. Po raz kolejny kruszec dowiódł, że w trudnych dla rynków kapitałowych okresach potrafi ochronić portfel przed istotnym spadkiem wartości, a w okresach lepszych – dostarczyć solidny zwrot z inwestycji.
- Pracownicze Programy Emerytalne to narzędzie systematycznego oszczędzania. Tu właśnie tkwi ich siła. Na nasze konto regularnie co miesiąc wpływa wpłata, co powoduje, że okresy ponadprzeciętnie silnej hossy i bessy równoważą się, a my korzystamy z faktu, że w dłuższym okresie rynki finansowe przynoszą inwestorom zyski.

■ Stopy zwrotu funduszy Investors dostępnych w PPE

Fundusze	Rok	3 lata	5 lat	10 lat
Investor Akcji	37,44%	2,38%	77,83%	91,51%*
Investor Fundamentalny Dywidend i Wzrostu	49,74%	58,78%	132,46%	215,79%
Investor Top Małych i Średnich Spółek	46,09%	37,32%	95,79%	142,72%
Investor Rynków Wschodzących**	9,33%	-7,69%	13,51%	87,00%
Investor Gold Otwarty	9,70%	23,50%	58,58%	74,63%
Investor Zrównoważony	30,89%	10,22%	58,71%	184,08%
Investor Zabezpieczenia Emerytalnego	22,75%	6,41%	37,23%	110,36%
Investor Obligacji	11,53%	-1,52%	9,36%	33,49%
Investor Oszczędnościowy	11,27%	15,22%	23,18%	42,46%

Wyniki dla jednostek uczestnictwa kat. P, zbywanych w ramach Pracowniczych Programów Emerytalnych. Dane na 28.03.2024r.

* Wyniki dla jednostek uczestnictwa kat. A, zbywanych w sprzedaży regulamej. Jednostki uczestnictwa kategorii P Investor Akcji za wskazany okres nie mają jeszcze wyników.

** Z dniem 30.06.2023 r. nastąpiła zmiana nazwy subfunduszu Investor BRIC na Investor Rynków Wschodzących. Źródło: Investors TFI

WSZYSTKO, CO CHCIELIBYŚCIE WIEDZIEĆ O INWESTOWANIU

Od pierwszego numeru Inwestora Emerytalnego każdorazowo artykuł w cyklu edukacyjnym rozpoczynamy od cytatu związanego z inwestowaniem. Cytaty te mają to do siebie, że zwykle w zwięzły i trafny sposób przekazują wiedzę, którą warto sobie przyswoić lub uświadomić tak, aby zastosować ją w życiu. Tym razem wykorzystaliśmy na raz kilka cytatów aby pokazać Państwu, że gdy prześledzimy wypowiedzi znanych inwestorów lub finansistów układa się z nich jedna ważna prawda, którą trafnie jednym zdaniem opisał Benjamin Graham: „**Największym problemem, a wręcz wrogiem inwestora jest zazwyczaj on sam.**”

- **„Jeśli nie otrzymałeś genu odroczonej nagrody, musisz ciężko pracować, by przezwyciężyć ten brak.”**

Charles Thomas Munger

Zacznijmy od wyraźnego powiedzenia sobie, że inwestowanie (oszczędzanie) jest trudne i to wcale nie dla tego, że wymaga od nas ogromnej wiedzy. Pozbywanie się pieniędzy jest po prostu trudne. Ich zdobycie (zwykle) wymagało od nas ciężkiej pracy, więc nie chcemy oddać pieniędzy nie uzyskując nic w zamian. Wydając gotówkę nagrodę otrzymujemy natychmiast (czy będzie to jedzenie lub ładne buty, czy przyjemność z obejrzanego filmu, to zawsze jest to jakaś nagroda) lub w nieodległej perspektywie (uśmiech dziecka, które dostanie prezent na urodziny lub przyjemność jakiej doświadczymy na wykupionych wakacjach). Gdy natomiast zainwestujemy pieniądze, nagroda jest oddalona w czasie. Co więcej, często oddalona o wiele lat.

Mało kto dysponuje „genem odroczonej nagrody” pozwalającym bezproblemowo odkładać pieniądze. Jeśli już odkładamy, to najczęściej odpowiada za nie ów gen, a strach (inni powiedzą przezorność) każący nam trzymać pieniądze „na czarnej godzinie”. Niespodziewane wydatki (jak nazwa wskazuje) mogą pojawić się w dowolnym momencie i wtedy naszą nagrodą będzie to, że będziemy się z nimi w stanie uporać. Oczywiście odkładamy pieniądze na inne cele, jednak najłatwiej nam to robić gdy nagrodę łatwo zwizualizować (samochód, mieszkanie) i najlepiej, gdy nie jest ona zbyt odległa. Najtrudniej oszczędzać na odległe i mało konkretne cele, a takim jest emerytura. Tymczasem tu oszczędzanie może być najłatwiejsze. Jeśli zacniemy odpowiednio wcześniej, odkładanie nawet małych kwot pozwoli zbudować kapitał, który w znaczący sposób wesprze nasz budżet po zakończeniu kariery zawodowej.

- **„Inwestowanie powinno być jak oglądanie schnącej farby lub rosnącej trawy. Jeśli chcesz emocji, weź 800 dolarów i ruszaj do Las Vegas.”**

Paul Samuelson

Wszystkie badania psychologiczne dowodzą, że naszym życiem rządzą emocje. Na rynkach finansowych widać to szczególnie dobrze – nastroje inwestorów mogą zmieniać się bardzo szybko, a silne wzrosty mogą przerodzić się w gwałtowne spadki (lub odwrotnie).

Dlatego też na konieczność opanowania emocji zwraca uwagę tak wielu znanych inwestorów („*Giełda to miejsce transferu pieniędzy od aktywnych do cierpliwych*” – Warren Buffett, „*Nawet inteligentny inwestor będzie potrzebował silnej woli, aby nie podążać za tłumem*” - Benjamin Graham, „*Aby panować nad pieniędzmi, trzeba najpierw panować nad sobą*” – John P. Morgan). To właśnie emocje powodują, że inwestorzy kupują akcje zbyt późno (po silnych wzrostach), lub sprzedają zbyt wcześnie (w okresie największej paniki).

- **„Na dłuższą metę inwestowanie nie ma związku z giełdą. Inwestowanie polega na czerpaniu zysków wypracowanych przez przedsiębiorstwa.”**

John C. Bogle

Silne wzrosty i spadki kursów akcji są nierozdzielnie związane z giełdą. Racjonalny, długoterminowy inwestor przechodzi nad nimi do porządku dziennego i skupia się na wybieraniu akcji dobrych spółek – takich, które będą się rozwijały i zwiększały wartość dla akcjonariuszy. Oczywiście nawet najlepsi inwestorzy kupują czasem akcje spółek, których rozwój okaże się rozczarowujący. Dobrych inwestorów poznaje się jednak po tym, że częściej wybierają dobrze niż źle.

- **„Uwielbiam cytaty, ale w końcowym rozrachunku wiedza musi być przełożona na działania. W przeciwnym wypadku jest bezużyteczna.”**

Tony Robbins

Lata 2022-2023 doskonale pokazały jak zmienna potrafi być koniunktura na rynkach finansowych. Jeśli ktoś z Państwa na bieżąco śledzi stopy zwrotu funduszy dostępnych w PPE, emocje, jakie przeżywał pod koniec 2022 r. były diametralnie inne niż te z końca 2023 r.

Tym bardziej chcemy polecić strategię jednego z uczestników Pracowniczego Programu Emerytalnego. Do programu przystąpił on w sierpniu 2001 r. i przez 23 lata patrzył „jak schnie farba i rośnie trawa”, czyli uczestniczył w programie co miesiąc notując kolejną wpłatę. W styczniu tego roku w wieku 61 lat zdecydował się wypłacić zgromadzone oszczędności. Przez cały okres oszczędzania suma wpłat na konto tegoż uczestnika wyniosła 93 tys. zł. W dniu wypłaty na rachunku było ponad 248 tys. zł. Historyczne wyniki nie są oczywiście gwarancją osiągnięcia podobnych w przyszłości, ale pokazują, że cierpliwość poptaca!

Zyskowność Inwestor Zrównoważony od początku istnienia: 8,6% średniorocznie

WIEŚCI ZE ŚWIATA EMERYTUR

■ OFE czy ZUS – możesz wybrać

Od 1 kwietnia do 31 lipca 2024 r. otwarte zostało tzw. okno transferowe – oznacza to, że osoba ubezpieczona w ZUS może zdecydować, gdzie ma trafiać jej składka emerytalna w ramach II filaru: czy tylko na subkonto w ZUS czy również do OFE. Jeśli więc ktoś zdecyduje się na podział, to na subkonto w ZUS trafiać będzie 4,38% podstawy wymiaru składki, a do OFE 2,92%.

Aby poinformować ZUS o swojej decyzji – należy wypełnić „Oświadczenie o przekazywaniu składki do otwartego funduszu emerytalnego albo zewidencjonowaniu składki na subkoncie prowadzonym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych”. Formularz oświadczenia (o symbolu ZUS-US-OFE-03) dostępny jest w ZUS – na stronach internetowych, w placówkach ZUS oraz na portalu Platforma Usług Elektronicznych (PUE) ZUS. Oświadczenie składają tylko te osoby, które chcą zmienić decyzję podjętą w poprzednim oknie transferowym, o ile pozostało im więcej niż 10 lat do uzyskania powszechnego wieku emerytalnego.

Zgodnie z przepisami dla osób, które są w wieku o 10 lat niższym od wieku emerytalnego, ZUS uruchomił tzw. „suwak bezpieczeństwa” co oznacza, że ich składki nie są już przekazywane do OFE, które stopniowo przekazuje środki do ZUS, celem zapisania ich na subkoncie. Jeśli ubezpieczony nie był dotychczas członkiem żadnego OFE, a chciałby, aby część jego składki była przekazywana na rachunek do wybranego OFE, to w ciągu 4 miesięcy od złożenia oświadczenia powinien zawrzeć pierwszorazową umowę z wybranym otwartym funduszem emerytalnym. Co istotne – składane deklaracje dotyczą jedynie przyszłych składek. Środki wpłacone do tej pory pozostaną tam, gdzie były odprowadzone.

Poprzednie okno transferowe otwarte było 8 lat temu, w 2016 roku. W związku z pandemią – w roku 2020 okno transferowe nie było uruchomione. Jeśli nie wydarzy się nic nadzwyczajnego – kolejnego otwarcia możemy spodziewać się za kolejne cztery lata – w 2028 r.

■ Emerytura po marcowej waloryzacji

Po marcowej waloryzacji, minimalna emerytura wynosi 1780,96 zł brutto. Warto pamiętać, że najniższa, gwarantowana kwota emerytury przysługuje osobom, które osiągnęły wiek emerytalny (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn) oraz mają określony staż ubezpieczeniowy (20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn). Jeśli jednak emeryt osiągnął próg wieku, ale nie posiada wymaganego minimalnego stażu pracy – to jego emerytura jest obliczana przez ZUS jedynie na podstawie zgromadzonych składek, tym samym może się okazać, że będzie ona niższa od minimalnej. Niechlubnym „rekordzistą” jest tu mieszkaniec Wrocławia, który podczas kariery zawodowej zapłacił tylko jedną składkę do ZUS i otrzymuje emeryturę w wysokości 2 groszy.

■ Potwierdzenia PPE

Jako firma zarządzająca Twoim PPE mamy obowiązek raz w roku (do końca lutego) wysłać Ci informację o wysokości środków zgromadzonych na Twoim rachunku uczestnika PPE według stanu na koniec roku poprzedniego. Informacja, zgodnie z wymogami prawa, jest przekazywana w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie na trwałym nośniku informacji lub na wniosek uczestnika w formie papierowej.

Przekazanie potwierdzenia w postaci elektronicznej pozwalającej na utrwalenie na trwałym nośniku nie oznacza przesłania dokumentu mailem do uczestnika programu.

Trwały nośnik jest pojęciem prawnym, wprowadzonym przez UE. Ma on zapewnić klientom m.in. instytucji finansowych dostęp do przeznaczonych dla nich dokumentów tak, aby klient miał pewność, że dokumenty te są zabezpieczone przed uszkodzeniem i modyfikacją. Trwały nośnik gwarantuje niezmienność zapisów i dostęp do nich całodobowo przez 7 dni w tygodniu, także po zakończeniu współpracy z daną instytucją.

Dostęp do trwałego nośnika należy wcześniej aktywować. Można to zrobić na dwa sposoby:

- Poprzez aktywowanie dostępu do trwałego nośnika **na stronie**: <https://trwalynosnik.psat.pl/dht/investors/register>
UWAGA – w celu aktywacji będzie potrzebny dowolny numer rejestru Uczestnika i numer z potwierdzenia. Potwierdzenie nie może być starsze niż 14.07.2022 r.
- Poprzez aktywowanie dostępu do systemu **Investor Online** (jeśli uczestnik jeszcze takiego dostępu nie posiada). Po uzyskaniu dostępu do Investor Online i akceptacji wymaganych zgód, potwierdzenia roczne PPE są umieszczane w zakładce „Profil” → „Dokumenty” → „Trwały Nośnik”.

Więcej informacji o trwałym nośniku na stronie <https://investors.pl/e-potwierdzenia>

Osoby zainteresowane otrzymaniem potwierdzenia w formie papierowej prosimy o kontakt telefoniczny pod numerem **22-588-18-45**, nasi konsultanci są dostępni w dni robocze w godzinach 9:00-17:00.

INFORMACJA O RYZYKU

Należy pamiętać, iż inwestycje dokonywane w subfundusze Investor Parasol FIO, Investor Parasol SFIO obarczone są ryzykiem, a nie stanowią wyłącznie szansy na wzrost wartości inwestycji. Investors TFI dokłada wszelkich starań, by ograniczyć czynniki ryzyka związane z inwestycją w subfundusze. Tym niemniej inwestując w subfundusze/fundusze należy mieć na uwadze, że korzyściom wynikającym z inwestowania środków w jednostki uczestnictwa towarzyszą również ryzyka, m.in. takie jak: ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji, wystąpienia okoliczności, na które uczestnik funduszu nie ma wpływu np. ryzyko operacyjne, a także ryzyko inflacji, płynności lokat, płynności oraz ryzyko związane ze zmianami regulacji prawnych, jak również ryzyko likwidacji funduszu (subfunduszu). Wśród ryzyk związanych z inwestowaniem należy zwrócić szczególną uwagę na ryzyka dotyczące polityki inwestycyjnej, w tym m.in.: rynkowe, stóp procentowych, kredytowe, instrumentów pochodnych, ryzyko koncentracji, jak również rozliczenia oraz płynności lokat.

NOTA PRAWNA

Niniejszy materiał ma wyłącznie charakter reklamowy i nie stanowi oferty zawarcia umowy. Opracowany został przez Investors TFI S.A. w związku z zarządzaniem funduszami inwestycyjnymi. Przy sporządzeniu materiału oparto się na informacjach pozyskanych z powszechnie dostępnych i uznanych za wiarygodne źródła, dokładając należytej staranności, aby informacje zamieszczone w niniejszym materiale były miarodajne i rzetelne, niemniej jednak nie można zagwarantować ich poprawności, kompletności i aktualności. Wnioski wyciągnięte na podstawie przedstawionych informacji nie powinny stanowić samodzielnej podstawy jakichkolwiek decyzji inwestycyjnych. Niniejszy materiał nie zawiera pełnych informacji niezbędnych do oceny ryzyka związanego z inwestycją w jednostki uczestnictwa funduszy. Decyzje inwestycyjne, co do inwestowania w fundusze inwestycyjne powinny być podejmowane w oparciu o informacje obejmujące w szczególności: opis czynników ryzyka, politykę inwestycyjną, zasady sprzedaży jednostek uczestnictwa, tabelę opłat manipulacyjnych oraz szczegółowe informacje podatkowe zawarte w Prospekcie Informacyjnym funduszu, a także w oparciu o informacje, z Dokumentów zawierających kluczowe informacje dla inwestorów, których sporządzenie jest objęte wymogiem prawnym mającym na celu ułatwienie zrozumienia charakteru i ryzyka związanego z inwestowaniem w jednostki uczestnictwa. Prospekt Informacyjny oraz Dokumenty zawierające kluczowe informacje dostępne są w punktach dystrybucji funduszu, w siedzibie Investors TFI S.A. oraz na stronie investors.pl. Poziom ryzyka i zysku w skali od 1 do 7 (przy czym 1 oznacza niższe ryzyko i potencjalnie niższy zysk, a 7 wyższe ryzyko oraz potencjalnie wyższy zysk) został określony w dokumencie Kluczowe Informacje dla Inwestorów sporządzonym dla poszczególnych subfunduszy i kształtuje się następująco: Investor Akcji 6/7, Investor Fundamentalny Dywidend i Wzrostu 6/7, Investor Top Małych i Średnich Spółek 5/7, Investor Rynków Wschodzących 4/7, Investor Gold Otwarty 5/7, Investor Zrównoważony 5/7, Investor Zabezpieczenie Emerytalnego 4/7, Investor Obligacji 2/7, Investor Oszczędnościowy 1/7. Dotychczasowe wyniki funduszy inwestycyjnych są wynikami osiągniętymi w konkretnym okresie historycznym i nie stanowią gwarancji osiągnięcia podobnych wyników w przyszłości. Investors TFI S.A. ani zarządzane przez nie fundusze nie gwarantują osiągnięcia założonych celów inwestycyjnych funduszy. Ze względu na skład portfela inwestycyjnego funduszu lub ze względu na stosowane techniki zarządzania tym portfelem wartość aktywów netto funduszy inwestycyjnych może cechować się dużą zmiennością, w związku z czym uczestnik funduszu powinien liczyć się z możliwością utraty części wpłaconego kapitału. Investors Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. jest podmiotem prowadzącym działalność na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego udzielonego decyzją nr DFI/W/4030-30-1-3431/05 z dnia 12 lipca 2005 r. w zakresie tworzenia funduszy inwestycyjnych i zarządzania nimi, w tym pośrednictwa w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa, reprezentowania ich wobec osób trzecich oraz zarządzania zbiorczym portfelem papierów wartościowych.

NAJLEPSZE TFI 2016, 2017, 2018 oraz 2019 r.

Tytuł najlepszego TFI przyznany przez Gazetę Parkiet, dziennik Rzeczpospolita oraz Analizy Online.

